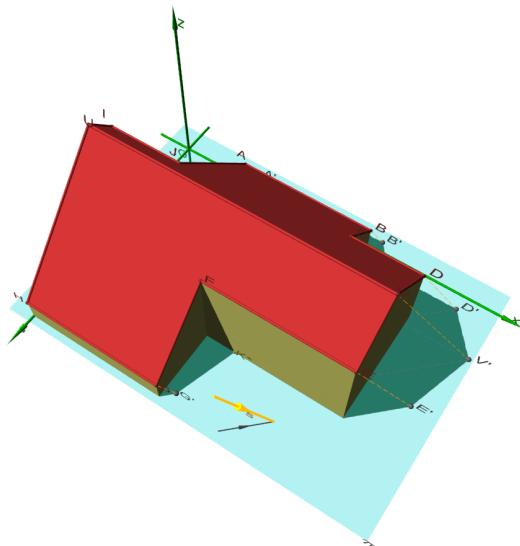

Geometrické osvětlení

Rovnoběžné osvětlení střechy s okapy v různé výši – vojenská perspektiva

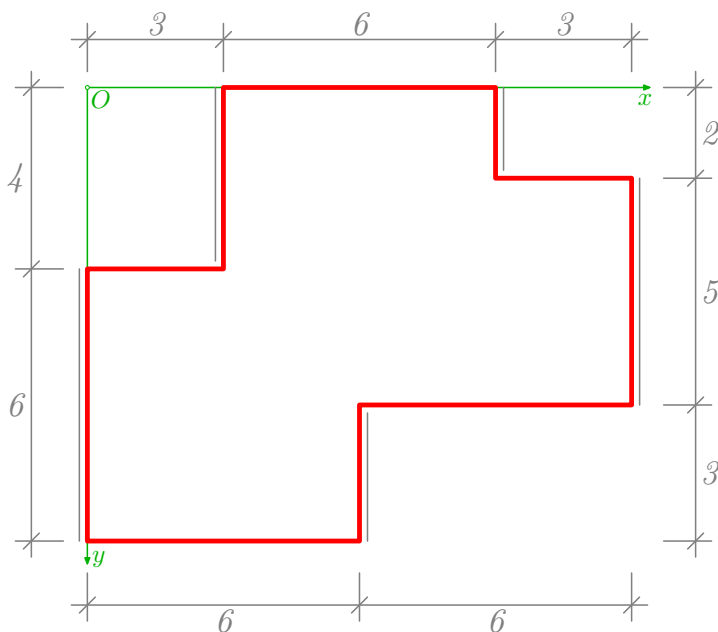

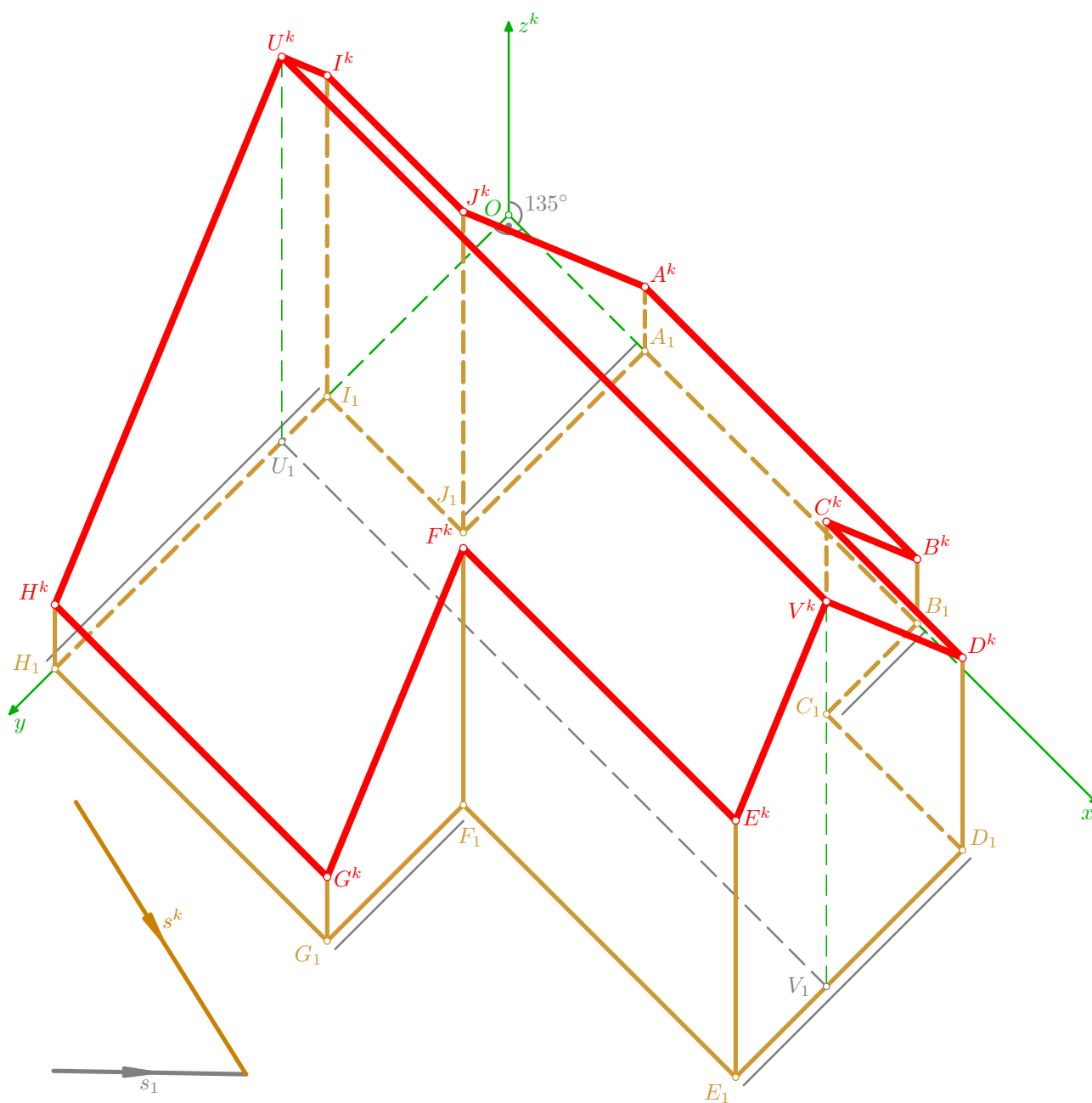
Řešené úlohy

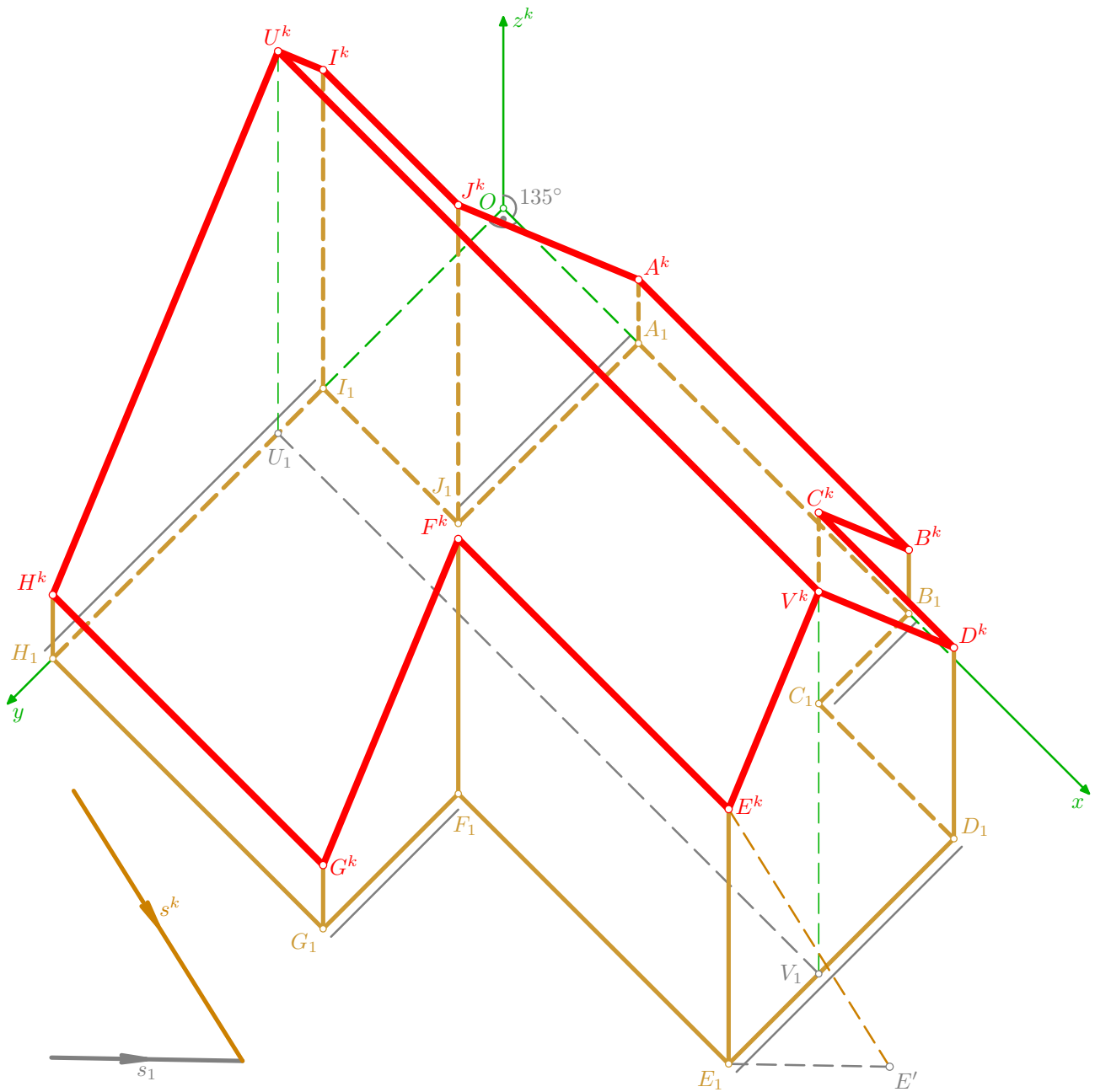
Příklad: Ve vojenské perspektivě (kosoúhlé promítání do půdorysny π , $\omega = 135^\circ$, $q = 1$) zobrazte rovnoběžné osvětlení prakticky upravené úhlové střechy nad daným půdorysem s vyznačenými zákazy; střešní roviny mají spád 1 : 1, nejnižší okap leží ve výši $v = 1$, kóty jsou uvedeny v metrech, užitě měřítko $M1 : 100$, směr osvětlení zvolte libovolně vhodně. (Počátek O umístěte 15 cm zdola.)

náčrt:

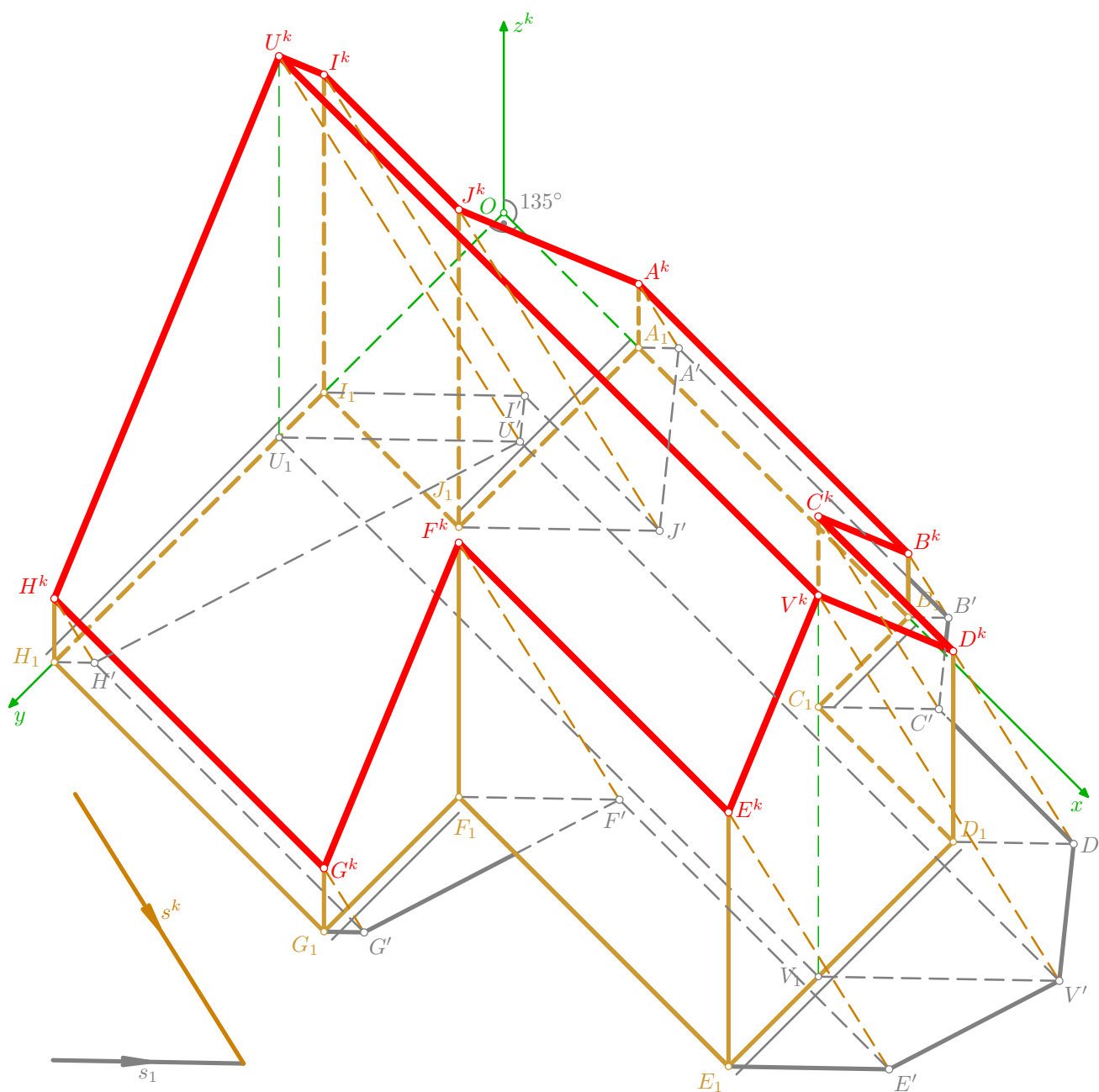

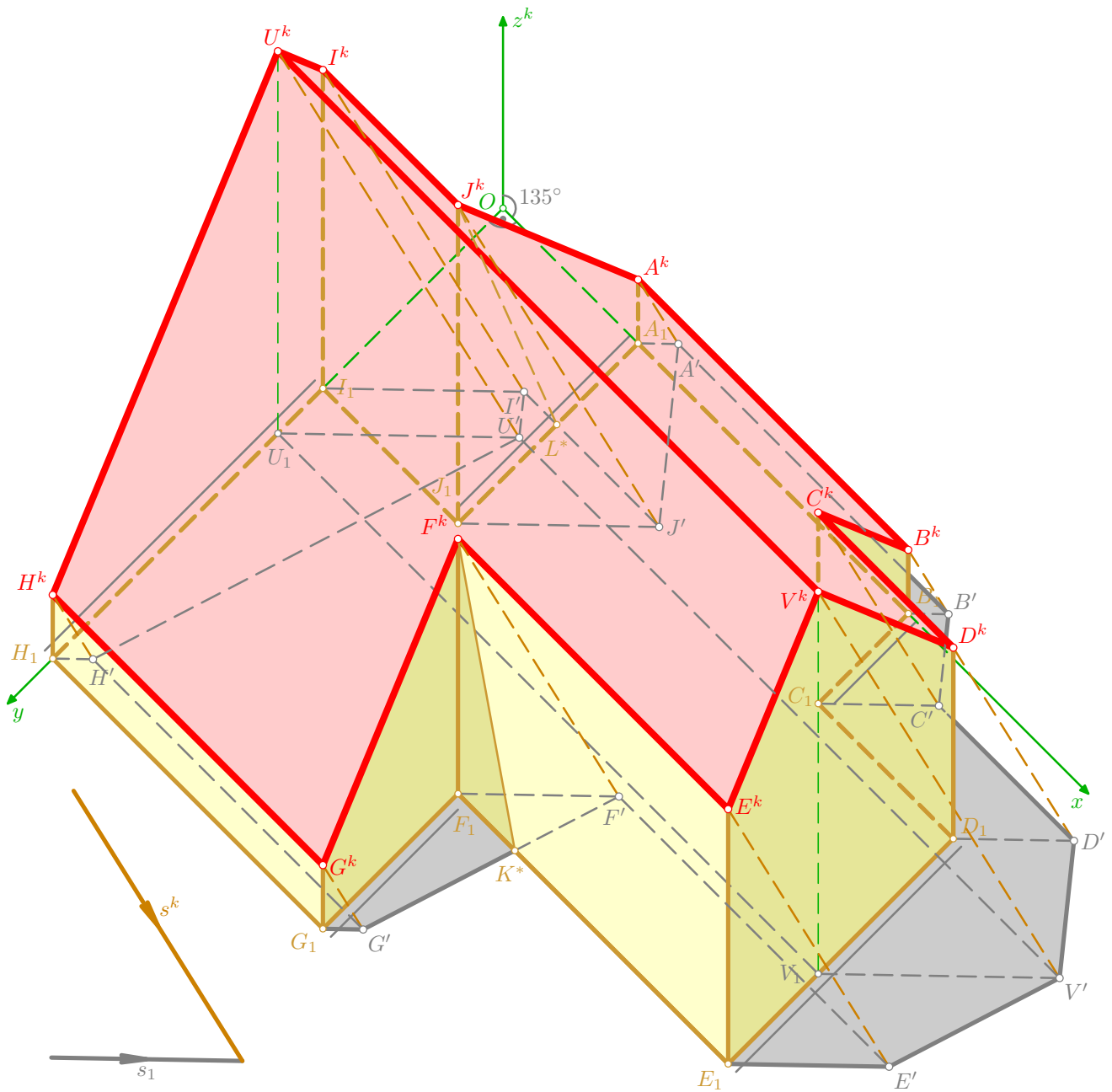
- zadání: řešení střechy a její zobrazení v dané vojenské perspektivě najdete v části věnované teoretickému řešení střech; podle zadání je libovolně vhodně zvolen směr s osvětlení – v průmětu tedy nějak zadejme jeho půdorys s_1 a kosoúhlý průmět s^k

- princip konstrukce vržených stínů jednotlivých okapových a střešních vrcholů na půdorysnu π ukažme např. na rohu označeném E : bodem E_1 vedme rovnoběžku s přímkou s_1 a hledejme její průsečík E' s přímkou vedenou bodem E rovnoběžně se směrem s (v kosoúhlém průmětu vedeme tedy bodem E^k rovnoběžku se směrem s^k); bod $E' \in \pi$ je vlastně půdorysný stopník příslušného světelného paprsku vedeného bodem E

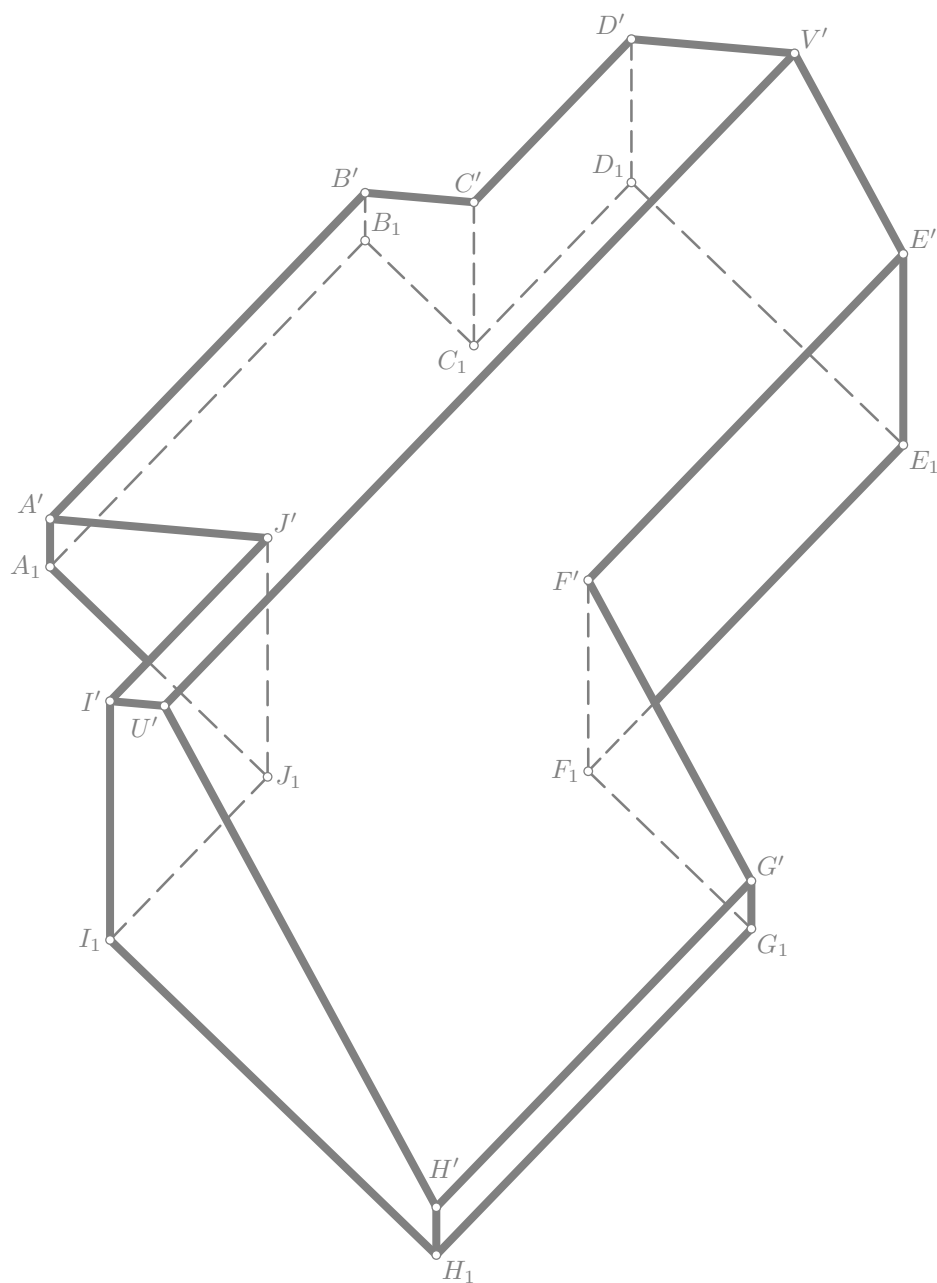

- analogicky jako v předchozím kroku sestrojíme vržené stíny všech ostatních bodů daného objektu na půdorysnu, čárkovaně vyznačíme vržené stíny jednotlivých hran a silně vytáhneme viditelnou část hranice sestrojeného vrženého stínu celé stavby

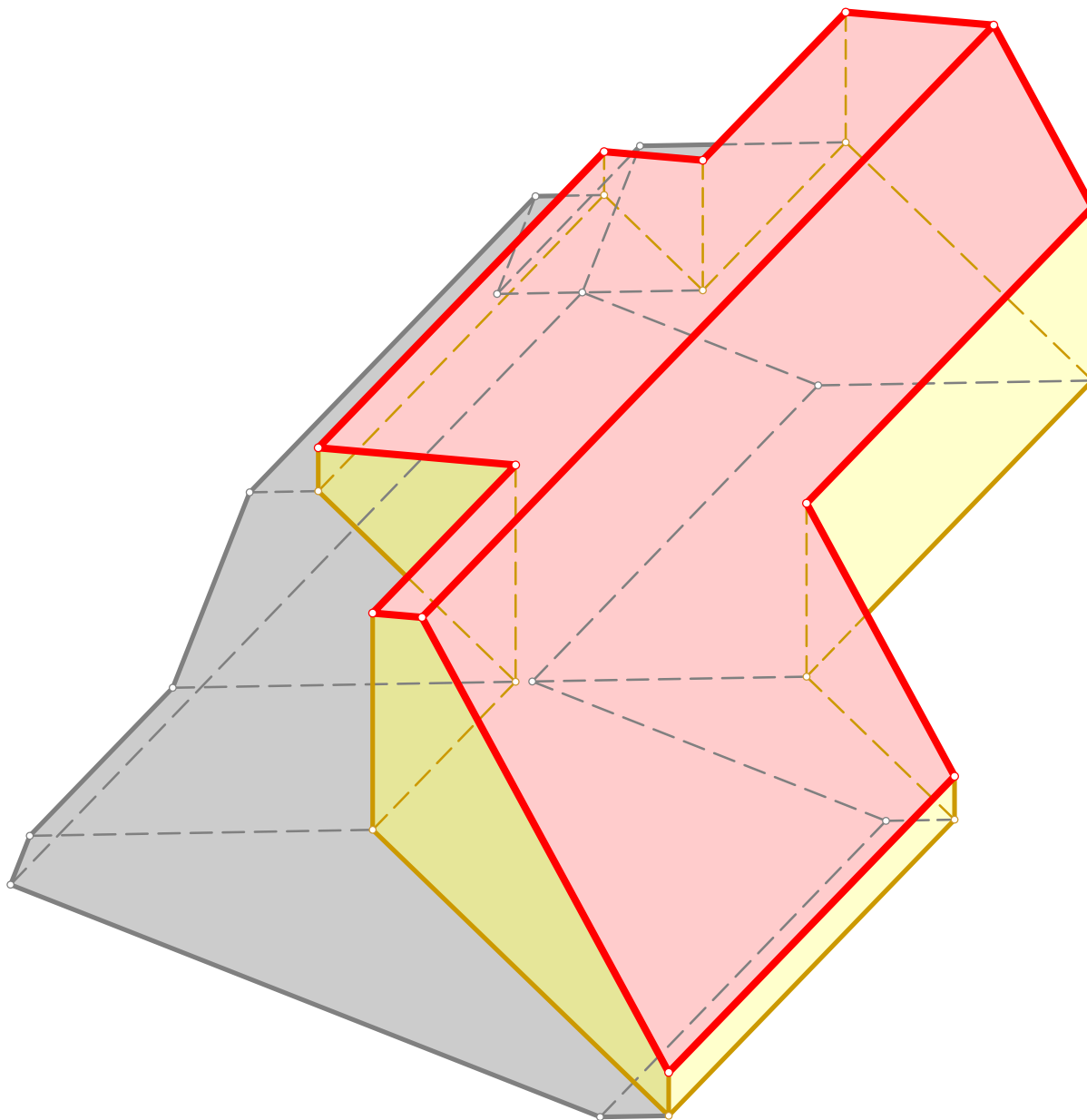

- na závěr zrekonstruujeme ze sestaveného vrženého stínu samotné osvětlení na střeše a stěnách; zjistíme přitom, že kraj FG štítu vrhá stín také na stěnu pod okapem EF , a to do úsečky K^*F , kde $K^* = F'G' \cap E_1F_1$; podobně můžeme určit vržený stín L^*J , kde $L^* = I'J' \cap A_1J_1$, části okapu IJ na stěnu pod štítem AJ , což ovšem není v průmětu vidět...

□

- samostatně překreslený vržený stín osvětleného objektu je možné interpretovat jako jeho jiný **kosoúhlý průmět** do půdorysny π
- v tomto pojetí je velmi dobře vidět, které stěny a střešní roviny jsou přímo osvětlené, ve vlastním stínu, případně jsou zastíněné jinými částmi daného objektu

- dokonce je možné jít ještě dál a původní směr promítání považovat za směr osvětlení; pak se původní průmět stane průmětem vrženého stínu, co bylo vidět, je nyní osvětleno, co bylo osvětleno, je nyní vidět, co nebylo vidět, je nyní ve stínu, a co bylo ve stínu, není nyní vidět...